

lacks that hinder the broad implementation of this system in the educational process in higher education.

Key words: distance learning, distance course, distance education, distance form, distance stage.

УДК 37.025

Луценко В.І.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ І МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена проблемі впровадження комп'ютерних і мультимедійних технологій у процесі вивчення української мови як іноземної

Ключові слова: Інтернет-навчання, мультимедійні технології

Сучасне суспільство значно корегує роботу кожного навчального закладу, примушуючи враховувати віяння часу. За цих умов набуває значення широке використання комп'ютерів та Інтернету в процесі навчання, тому що вони є безмежним джерелом отримання різноманітних знань.

Проблема впровадження комп'ютерних технологій у процес навчання постійно піднімається у вищому навчальному закладі на різних рівнях: методичної ради – створення комп'ютерної мережі та комп'ютеризація навчального процесу; засідання кафедри, де обговорюються питання використання інноваційних педагогічних технологій на лекційних і практичних заняттях, методики та форми проведення практичних занять із застосуванням комп'ютерних технологій.

Хоча комп'ютери та інформаційна мережа не створювалися безпосередньо як засіб навчання, але їх майже безмежні можливості доступу до найновітнішої інформації все більше привертають увагу викладачів різних дисциплін. Особливого значення комп'ютерні технології набувають під час вивчення студентами-іноземцями української мови, оскільки поглиблені знання англійської мови значно розширюють можливості користувачів Інтернету.

Нові форми та методи навчання переслідують, в основному, дві цілі. Перша – полегшити засвоєння та запам'ятовування навчального матеріалу. За даними ЮНЕСКО, при слуховому сприйнятті закріплюється 15% мовленнєвої інформації, при зоровому – 25% візуальної інформації; слухаючи та дивлячись одночасно, людина запам'ятовує 65% інформації, що їй повідомляється. Друга ціль – індивідуалізація процесу навчання. Вирішити ці проблеми допомагають і сучасні мультимедійні технології.

Сучасні підходи до використання комп'ютерів у навчанні студентів-іноземців українській мові ґрунтуються на двох важливих інноваційних педагогічних технологіях останніх років – мультимедійних технологіях та глобальній мережі Інтернет.

Мультимедійні технології у ВНЗ стають засобом оптимізації навчального процесу. Головне – щоб їх застосування не перетворювалося в самоціль, а підключалося до навчального процесу, де воно забезпечує максимальну активність студентів у засвоєнні української мови.

На сучасному етапі мультимедійним технологіям може бути передана інформації студентам, управління процесом розвитку фонетичних, лексичних та граматичних навичок. Так, для первинного ознайомлення з лексикою, можуть бути використані інтерактивні CD, кінофрагменти на DVD, зокрема і для самостійної роботи студентів.

Широкі можливості пропонують мультимедійні технології для самоконтролю знань, навичок і вмій студентів-іноземців. При цьому пропонуються ключі різного типу для самоконтролю, зразки розв'язання комунікативних задач, інструкції та пам'ятки для

раціональної організації навчальної діяльності студентів, спеціальні контрольні програми тощо.

В умовах дефіциту аудиторного часу реальним для викладача на занятті можна вважати лише адекватне пояснення та забезпечення первинного контролю розуміння мовного матеріалу. Тренування ж з метою формування й закріплення навичок іншомовної мовленнєвої діяльності повинно виконуватися в процесі самостійної роботи студентів.

Комп'ютерні програми значно розширили наші уявлення про навчальне середовище, за рахунок створення так званого мікросвіту. Насамперед, це стосується викладання нового матеріалу, коли треба викликати у студентів пізнавальну активність. Побудувати навчальний процес із урахуванням індивідуальності кожного студента викладач може за допомогою техніки.

Визнаний потужним засобом підтримки процесу навчання, комп'ютер повністю змінює організаційно-методичну структуру заняття, стимулює викладача до використання найпрогресивніших і раціональніших форм і методів навчання.

Комп'ютер і мультимедійний діапроектор доцільно використовувати під час викладання української мови студентам-іноземцям для моделювання проблемних ситуацій і для тренування з метою закріплення навичок мовленнєвої діяльності. Студенти-іноземці не відчувають незручності, припускаючись помилки, і отримують від машини досить чіткі інструкції, як її виправити.

Сформулюємо переваги навчання з використанням комп'ютера:

- Здійснення контролю індивідуального темпу навчальної діяльності, тому студент-іноземець має можливість індивідуально переходити до наступної частини навчальної інформації, задавати швидкості подання задач і час, необхідний для їх розв'язання;
- Створення для студента-іноземця можливості самостійно вибирати рівень навчального матеріалу (від вищого рівня складності до нижчого і навпаки). При цьому є можливість випробувати себе на різних рівнях складності, враховуючи прогалини в засвоєнні навчального матеріалу.
- Демонстрування студенту-іноземцю динаміки розвитку процесів і явищ, їх перетворення, що робить інформацію наочною, носієм інформації стає візуальний образ.
- Використання програм надає навчальному процесу гнучкості під час пояснення нового навчального матеріалу.

Один із найсуттєвіших недоліків існуючої системи навчання полягає в тому, що вона не дає можливості забезпечити активне включення всіх студентів-іноземців у навчальний процес. В умовах традиційного навчання під час пояснення нового матеріалу одному студенту все здається саме собою зрозумілим, а іншому – незрозумілим. Через це “гальмуються” здібні студенти, а найслабші навіть за бажання не можуть активно включитися в навчальний процес. Під час комп'ютерного навчання студент самостійно виділяє найсуттєвіші розділи, незнайомий матеріал для пізнання.

Більшість же недоліків комп'ютера – це не до кінця використані його можливості, і вирішенням основних психолого-педагогічних проблем навчання з одного боку, і збільшенням можливостей комп'ютера з іншого, багато з цих недоліків будуть усунені, а негативні наслідки, що спричиняються природою комп'ютера як технічної системи, будуть зведені до мінімуму.

Важливу роль в оптимізації процесу навчання відіграє індивідуалізація, що здійснюється в аудиторії, а також поза аудиторією в самостійній роботі студентів.

Мультимедійні технології дозволяють інтегрувати в процес пізнання метод візуалізації, який в свою чергу сприяє формуванню професійного мислення за рахунок систематизації та виділення найбільш значущих елементів заняття.

Останнім часом популярності набувають так звані Інтернет-проекти, які спрямовані підвищувати рівень мовленнєвих навичок студентів та допомагають навчитися отримувати

значний обсяг країнознавчої інформації. Існують два види проектів: www – проекти та E-mail проекти. Планування, проведення та результати суттєво відрізняються між собою. www – проекти спрямовані на розвиток умінь знаходити інформацію в Інтернеті та презентувати результати власного пошуку, а E-mail проекти підвищують рівень писемної комунікації. У цілому ж проект – це цільовий акт діяльності, в основі якого лежать інтереси того, хто навчається.

Використання проектної технології ставить за мету стимулювання інтересу студентів-іноземців до вирішення певних проблем, а саме – володіння належним рівнем знань та через проектну діяльність, яка і передбачає вирішення однієї або цілої низки проблем, практичне застосування отриманих знань.

Під час використання проектної технології вирішується ціла низка різнорівневих завдань. Розвиваються пізнавальні навички студентів-іноземців, формуються вміння самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, активно розвиваються критичне мислення та комунікаційні навички.

Технологія створення проектів допомагає вирішувати низку дидактичних, виховних і розвивальних освітніх цілей: усвідомити необхідність отримання знань (володіння українською мовою); навчити здобувати ці знання самостійно, вміти застосовувати їх для вирішення нових пізнавальних і практичних завдань; сприяти формуванню комунікативних навичок студента (здатність працювати в різноманітних групах, виконуючи різнорівневі соціальні ролі); розширити коло спілкування студентів-іноземців, знайомство з іншими культурами, різними поглядами на одну проблему; прищепити студентам-іноземцям вміння користуватися дослідницькими прийомами (збирати необхідну інформацію, вміти її аналізувати з різних поглядів, систематизувати та висувати різні гіпотези, вміти робити висновки).

Залучення комп'ютерних технологій та Інтернету додає проекту більший динамізм, змінює його часові межі та найголовніше – навчає обробляти та аналізувати значний обсяг інформації.

Під цим кутом зору вартий уваги так званий www – проект, який передбачає такі етапи: отримання студентами-іноземцями завдання, пошук інформації в Інтернеті та представлення результатів свого пошуку.

Як приклад практичного використання www – проекту, пропонуємо студентам-іноземцям підготувати проект “Це цікаво знати... Україна”, оскільки навчальною програмою передбачається вивчення теми “Україна”.

Студентам-іноземцям пропонується уявити себе працівниками туристичної фірми, яка розробляє тури для представників інших країн, бажаючих ознайомитися з Україною. Оскільки конкуренція в туристичному бізнесі дуже серйозна, то необхідно не лише розробити захоплюючі маршрути, але й скласти своєрідну їх презентацію, яка б спонукала туристів до знайомства з історією та сьогоденням України.

Після остаточного визначення теми проекту, слід розподілити студентів-іноземців на мікрогрупи (по 3-4 в кожній), які виконують власні окремі завдання. Можна запропонувати такі теми маршрутів:

1. Україна. Минуле й сьогодення.
2. Київ, його легенди та реальність.
3. Видатні постаті України.
4. Цей прекрасний світ мистецтва.
5. Старовинні українські звичаї та традиції.

Одним із важливих етапів підготовки до виконання проекту є планування та розподіл навчального часу. Якщо брати за основу навчальне навантаження, то перші заняття відводяться на оволодіння лексичними одиницями та опрацювання текстів основної та додаткової літератури за темою проекту. Після цього слід переходити до безпосереднього використання Інтернету, але й тут треба допомогти студентам-іноземцям, надавши стартові електронні адреси, які можуть стати в пригоді.

Доцільно ще на підготовчому занятті слід звернути особливу увагу на використання пошукових систем в Інтернеті задля пошуку україномовної інформації, що стосується тематики проекту. Викладач також має допомогти студентам-іноземцям в оформленні та подачі опрацьованої інформації, наприклад, у вигляді слайдів; технічному редагуванні; у виконанні комп'ютерної графіки та верстки.

Після завершення збору інформації студенти-іноземці можуть переходити до наступного етапу проекту – добір ілюстративного матеріалу до зазначеної теми, який збагачує проект і робить його більш привабливим.

Коли всі мікрогрупи завершили пошукову роботу в мережі Інтернет і готові запропонувати складові частини проекту, переходимо до передостаннього етапу – студенти-іноземці об'єднують свої розробки, готують спільну презентацію.

Результат проектування студенти-іноземці презентують на заключному занятті за цією темою або як варіант модульного заліку за темою “Україна”.

Під час роботи студенти-іноземці отримують країнознавчу інформацію українською мовою, знайомляться з україномовними текстами, збагачують словниковий запас і вчаться працювати з великим обсягом інформації. При цьому в них виникають позитивні емоції, оскільки студенти-іноземці усвідомлюють практичну значущість вивчення української мови, а також те, що вони володіють нею на певному рівні. Цей факт є суттєвим стимулом для подальшого поглиблення й удосконалення своїх знань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бігич О. Б. Мультимедійне забезпечення лекцій як комплекс засобів активізації пізнавальної діяльності студентів // Іноземні мови. – 2006. – № 2 – С. 18-21.
2. Титова С. В. Ресурси и службы Интернета в преподавании иностранных языков / С. В. Титова. – М.: Изд-во МГУ, 2003.
3. Ярова О. Б. Мультимедійні засоби навчання іноземних мов // Міжнародний форум Мовна освіта: шлях до євроінтеграції. – К.: Ленвіт, 2005. – С. 224-225.

Луценко В.И.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ И МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ СТУДЕНТАМИ-ИНОСТРАНЦАМИ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА

Статья посвящена проблеме внедрения компьютерных и мультимедийных технологий в процессе изучения украинского языка как иностранного

Ключевые слова: Интернет-обучение, мультимедийные технологии

Lutsenko V.I.

THE USE OF COMPUTER AND MULTIMEDIA TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF STUDY OF UKRAINIAN STUDENTS-FOREIGNERS

The article is sanctified to the problem of introduction of computer and multimedia technologies in the process of study of Ukrainian as foreign

Key words: Internet-studies, pedagogical technologies

УДК 371.14

Саган О.В.

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ “ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ”

У статті висвітлюються аспекти і конкретні умови підвищення професійної компетентності вчителів початкових класів, спрямованої на ефективне здійснення громадянського виховання засобами нових інформаційних технологій. Розглядаються